

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

29 november 2007

BELEIDSBRIEF

Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel

Beleidsprioriteiten 2007-2008

Onderdeel Wapenhandel

VERSLAG

**namens de Subcommissie voor Wapenhandel
uitgebracht door mevrouw Anne Marie Hoebeke
aan de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Roegiers.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Roland Van Gothem;
de heren Jan Laurys, Luc Van den Brande;
mevrouw Anne Marie Hoebeke, de heer Paul Wille;
de heren Kurt De Loor, Jan Roegiers.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;
de heer Jan Loones.

Zie:

1428 (2007-2008)

- Nr. 1: Beleidsbrief
- Nr. 2: Advies van het Vlaams Vredesinstituut
- Nrs. 3 tot 5: Moties van aanbeveling
- Nr. 6: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
- Nr. 7: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en
Sociale Economie

DAMES EN HEREN,

De Subcommissie voor Wapenhandel besprak op haar vergadering van 27 november 2007 hoofdstuk 8 'Invoer, doorvoer en uitvoer van wapens en aanverwant materieel, evenals van goederen en technologie voor tweërlei gebruik' van de beleidsbrief Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel – Beleidsprioriteiten 2007-2008, ingediend door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel.

Aan de bespreking was ook het advies gekoppeld van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, ingediend conform artikel 6, §2, van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1428/2*).

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

De minister herinnert eraan dat sinds het begin van deze legislatuur de cel Wapenexport werd omgevormd tot een volwaardige dienst, die nu beschikt over een performante database. Optimalisatie ervan in 2008 en later is daarbij een continu proces.

De minister gaat niet gedetailleerd in op alle maatregelen om een transparante rapportering te bekomen. Dat gebeurde reeds bij de voorstelling van het jaarlijkse wapenhandelsverslag van 2006. Het Vlaams Vredesinstituut had in zijn advies van 13 november 2006 een beperkt aantal verfijningen geformuleerd. Enkele zijn reeds gerealiseerd geworden in 2007 en het is zeer de vraag of men hierin nog verder kan gaan in 2008. Vlaanderen heeft nu een zeer transparante rapportering, waarbij het onderdeel over de goederen voor tweërlei gebruik een quasi unicum is in de Europese Unie.

Het samenwerkingsakkoord tussen de FOD Buitenlandse Zaken en de gewesten aangaande informatie-uitwisseling en vertegenwoordiging in internationale exportcontrole-organismen is uiteindelijk tot stand gekomen en er werden intussen ook reeds een aantal deelaspecten geïmplementeerd.

Het samenwerkingsakkoord aangaande de implementatie van de Chemische Wapensconventie werd ook getekend. Het decreet houdende principiële goedkeuring werd op 23 november 2007 aan de Vlaamse Regering voorgelegd en goedgekeurd. Dit houdt in dat het Vlaams Vredesinstituut bij de voorlegging aan het Vlaams Parlement haar advies zal

kunnen verstrekken. De praktische modaliteiten zullen in overleg worden geregeld.

Voor deze beleidsbrief werd vooraf aan het Vlaams Vredesinstituut gevraagd een lijst over te maken van situaties waarbij zij advies aan de bevoegde minister zou verstrekken. De betrokkenheid van het Vlaams Vredesinstituut bij de totstandkoming van samenwerkingsakkoorden en Wapendecreet werd behouden in de beleidsbrief. De advisering bij individuele vergunningsaanvragen van bedrijven, wanneer deze aan de ambtelijke adviescommissie worden voorgelegd, werd niet weerhouden. Zoals uitvoerig is gebleken uit de hoorzittingen bij het oprichtingsdecreet van het Vlaams Vredesinstituut, is dit instituut in het kader van de scheiding der machten geen betrokken partij bij individuele dossiers. Hierbij brengt de minister in herinnering dat in de vorige beleidsbrief wel een aantal situaties werden opgenomen, die zich bij concrete dossiers hebben voorgedaan, maar die van de individuele dossiers werden losgekoppeld. Deze situaties maken vooralsnog het voorwerp uit van een studie bij het Vlaams Vredesinstituut, naar de minister vermoedt.

De voorgangster van de minister heeft een benchmarkstudie aanbesteed om de positie van Vlaanderen binnen de Europese Unie te kennen aangaande een aantal essentiële aspecten, die van belang zijn bij het ontwerpen van het Vlaamse Wapendecreet. De antwoorden en analyse hiervan worden progressief verwacht tegen eind januari 2008.

De minister besluit met te stellen dat een groot gedeelte van de beleidsnota 2004-2009 reeds werd gerealiseerd en dat 2008 in het teken zal staan van verdere optimalisatie.

II. TOELICHTING VAN HET ADVIES VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

De heer *Tomas Baum*, directeur van het Vlaams Vredesinstituut (VVI) licht het advies van het instituut toe.

Zoals bepaald in artikel 6, §2, van zijn oprichtingsdecreet, brengt het VVI jaarlijks advies uit bij de beleidsbrief van de minister bevoegd voor buitenlandse wapenhandel. In die beleidsbrief worden onder meer situaties omschreven waarbij de minister advies van het Vredesinstituut zal inwinnen, wanneer deze zich in de loop van het betreffende jaar voordoen.

In de voorliggende nota bespreekt het instituut de verschillende secties van hoofdstuk 8 van de beleidsbrief en formuleert het een advies. De heer

Baum herhaalt niet de hele inhoud van het advies, maar stipt enkel twee belangrijke elementen aan wat de lijst van situaties betreft.

Ten eerste stelt de heer Baum dat het Vredesinstituut graag bereid is advies te verlenen als de twee in de beleidsbrief omschreven situaties zich voordoen: bij het afsluiten van samenwerkingsakkoorden en wanneer een voorontwerp van decreet op buitenlandse wapenhandel klaar is. Het instituut neemt er akte van dat er recent twee samenwerkingsakkoorden zijn afgesloten. Het zal daarover het gewenste advies verlenen zodra de teksten zijn overgezonden. In dat verband merkt de heer Baum op dat in de toekomst al in een vroeger stadium een beroep kan worden gedaan op deskundigen van het Vredesinstituut. Wat het decreet op buitenlandse wapenhandel betreft, stelt het instituut zijn expertise over het juridisch kader in eigen land en in de buurlanden graag ter beschikking. De heer Baum hoopt dan ook dat het voorontwerp tijdig aan het VVI wordt voorgelegd.

Het tweede element dat de heer Baum wil aanhalen is het ontbreken van een situatie die betrekking heeft op de eigenlijke behandeling van vergunningsaanvragen. Het Vredesinstituut is zich bewust van het feit dat het niet de bedoeling kan zijn om de behandeling van vergunningsdossiers nodeloos te vertragen of te verzwaren. Voor het 'beperkt aantal gevoelige dossiers' dat door de minister aan de ambtelijke adviescommissie Wapenhandel wordt voorgelegd, wordt de facto echter al voor een bijkomende nauwgezette evaluatie geopteerd. Vanuit zijn bekommernis om vrede en stabiliteit in de wereld, is het Vredesinstituut ervan overtuigd dat het bij uitstek in deze gevallen wenselijk is om gevoelige aspecten van het dossier bijkomend te ontleden. Vanuit zijn onderzoeksdomein kan het Vredesinstituut met een grondige analyse de adviesverlening door de ambtelijke commissie en de uiteindelijke beslissing door de minister bijkomend informeren en vergemakkelijken. Er zijn verschillende werkwijzen mogelijk die de vertrouwelijkheid en redelijke behandelingstermijn van de dossiers garanderen. De heer Baum stelt dat het VVI steeds beschikbaar is om hierover overleg te plegen.

Op basis van deze en andere afwegingen die opgenomen zijn in de adviesnota, heeft het Vredesinstituut een advies geformuleerd aan het Vlaams Parlement. Samengevat in vijf punten adviseert het instituut het parlement:

1° in te stemmen met het voornemen van de minister om het Vredesinstituut te consulteren over samenwerkingsakkoorden met betrekking tot wapenhandel;

2° de minister te vragen uitvoering te geven aan dit voornemen, te beginnen met de twee pas afgesloten samenwerkingsakkoorden;

3° in te stemmen met het voornemen van de minister om het Vredesinstituut te consulteren over voorontwerpen van een Vlaams Wapendecreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten;

4° de minister te vragen in een zo vroeg mogelijk stadium uitvoering te geven aan dit voornemen;

5° de minister te vragen om bij de behandeling van gevoelige dossiers door de adviescommissie Wapenhandel bijkomend het Vredesinstituut te consulteren.

III. BESPREKING

De heer *Roland Van Goethem* zegt over de functionering van de dienst Controle Wapenhandel dat hij een aantal maanden geleden iets bizars heeft meegemaakt. Hij heeft toen contact gehad met iemand van de ADIV (Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid), de veiligheidsdienst van het Belgisch leger. Toen wapenhandel nog een federale bevoegdheid was, werden af en toe inlichtingen gevraagd aan de ADIV over landen naar waar er werd uitgevoerd. Sinds wapenhandel een Vlaamse bevoegdheid is, gebeurt dat niet meer. De spreker vraagt zich af waarom het contact met de ADIV is verbroken.

De heer Van Goethem zegt dat er nu al vijf jaar op het Vlaamse Wapenexportdecreet wordt gewacht. Hij stelt echter vast dat er nog studies moeten worden uitgevoerd. Als er nog lang wordt getalmd, wordt het een decreet voor de volgende regering. De spreker dringt dan ook aan op spoed.

Tot slot is de heer Van Goethem van oordeel dat we niet katholieker moeten zijn dan de paus. In het nieuwe Wapenexportdecreet moeten de Europese criteria worden gevolgd, maar er moeten geen bijkomende criteria aan worden toegevoegd. Volgens het lid moet aan de eigen Vlaamse industrie niet meer worden opgelegd dan wat strikt noodzakelijk is.

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* beaamt dat er al heel veel gerealiseerd is. De cel Wapenexport is een afzonderlijke entiteit geworden, gelieerd aan de regelgeving inzake beter bestuurlijk beleid. Er is een transparante en online consulteerbare databank van de vergunningen. Er is de optie om de aanvragen via elektronische weg mogelijk te maken. Zo kan er ook worden gelinkt naar andere databanken. Zo kan de minister alle nuttige informatie aanwenden, wat de transparantie vergroot. In de beleidsbrief is ook spra-

ke van de nieuwe samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid en de gewesten. De uitwisseling wordt nu mogelijk gemaakt. Ook dat verhoogt de transparantie.

Mevrouw Hoebeke stelt vast dat twee van de aanbevelingen van het Vredesinstituut zijn opgenomen in het beleidsbrief.

De cijfers van het afgelopen halfjaar tonen aan dat er een relance is bij de export van militair en aanverwant materieel.

Er worden uitvoeringsbesluiten opgesteld om het samenwerkingsakkoord over het verbod op chemische wapens uit te voeren. Mevrouw Hoebeke vraagt wanneer we die uitvoeringsbesluiten kunnen verwachten.

Wat de benchmarking over de juridische en administratieve aspecten betreft die nog geregeld moeten worden, vooraleer het Vlaamse Wapenhandeldecreet kan worden gefinaliseerd, moeten de resultaten begin 2008 ter beschikking worden gesteld. Krijgt het Vlaamse Parlement die resultaten proactief of samen met het halfjaarlijkse rapport?

Wat het huishoudelijke reglement van de adviescommissie Wapenhandel aangaat, vraagt mevrouw Hoebeke zich af of men zich niet zou kunnen baseren op de regelgeving of het huishoudelijke reglement dat eventueel op Europees niveau wordt gehanteerd? Welke criteria kunnen daarbij van dienst zijn?

Een Vlaams decreet kan het best worden georiënteerd en geïnterpreteerd op basis van de ter zake reeds bestaande Europese regelgeving. Vlaanderen mag immers niet terecht komen in een situatie waarin kopers zich gaan bevoorraden in landen met minder strenge criteria.

De heer *Eloi Glorieux* zegt dat de beleidsbrief heel summier is wat de wapenhandel aangaat. Er wordt enkel een verslag gegeven van het gevoerde beleid. Hij vindt vrij weinig terug over een visie en over de prioriteiten die in de toekomst gelegd zullen worden. De spreker leidt daar uit af dat wapenhandel voor de regering als 'business as usual' wordt beschouwd, hoewel hij ook moet toegeven dat er de afgelopen jaren qua rapportering en transparantie grote stappen in de goede richting zijn gezet. Die evolutie mag echter niet stilvallen.

De heer *Van Goethem* zegt dat Vlaanderen de industrie niet meer in de weg mag leggen dan strikt nodig is. In normale omstandigheden zou de spreker daar volledig achter staan. Als het over wapentuig en het leveren, produceren en wereldwijd verspreiden van wapens gaat, is er echter veel meer controle en voorzichtigheid vereist. De heer *Glorieux* herinnert aan

de bevraging die het VVI vorig jaar heeft uitgevoerd bij de Vlaamse bevolking. Daaruit bleek dat de attitude van de Vlamingen tegenover vrede en de vredethematiek zeer positief is. Tot zijn verbazing zijn grote delen van de bevolking van mening dat eventuele problemen voor een bedrijf ondergeschikt zijn aan de controle op de verspreiding van wapens, zelfs als daar jobverlies mee gepaard gaat.

De beleidsbrief blijft tamelijk vaag over de totstandkoming van de Vlaamse regelgeving. Er zouden studies gemaakt worden, een benchmark worden uitgevoerd enzovoort. Ondertussen zijn we al vijf jaar verder en is er nog altijd geen concrete Vlaamse regelgeving. De spreker heeft de indruk dat die nieuwe studies uitvluchten zijn om de besluiteloosheid van de regering te maskeren.

Meer dan een jaar geleden heeft de heer *Glorieux* al een voorstel van Wapendecreet ingediend. Hij heeft de drukproef nog ingehouden omdat hij wilde afwachten wat de regering zou doen. Uit de beleidsbrief maakt hij op dat er tijdens deze legislatuur niets meer zal gebeuren. Hij kondigt dan ook aan dat weldra de drukproef van zijn voorstel van decreet zal worden vrijgegeven en dat hij zal vragen het voorstel op de agenda te plaatsen.

Er werden twee samenwerkingsakkoorden afgesloten. De heer *Glorieux* vraagt of het daarbij blijft of dat er nog akkoorden met de federale overheid zullen volgen? Heeft Vlaanderen daarmee alle instrumenten in handen om een eigen volwaardig beleid inzake wapenexport te voeren? De spreker vraagt naar het standpunt van de minister over de vraag of deze materie niet beter terug naar de federale overheid zou worden overgeheveld.

Het VVI heeft een advies voorgelegd. Twee van de drie voorstellen van het VVI om een advies te vragen, werden effectief overgenomen. Dat is een goede zaak, volgens de spreker. Hij is echter ontgoocheld dat het derde voorstel om advies te vragen aan het VVI over de behandeling van dubieuze dossiers door de adviescommissie Wapenhandel niet werd overgenomen. Het blijft natuurlijk een advies. Het is evident dat de minister autonoom beslist. In zijn korte bestaan heeft het VVI echter bewezen dat het degelijke adviezen kan geven en in staat is de regering te helpen om de knoop door te hakken. Waarom werd dat voorstel niet opgevolgd?

De heer *Jan Laurys* zegt dat de minister terecht stelt dat er wel wat is gerealiseerd, onder andere op het vlak van exportlicenties, het publiceren van maandelijkse rapporten enzovoort. Hij is ook tevreden dat er eindelijk een regeling is voor de vertegenwoordiging in internationale fora. Hij hoopt dat het akkoord ook in de praktijk zal werken.

De heer Laurys begrijpt de vragen in verband met het VVI. Hij herinnert zich nog de verklaringen van de deskundigen bij de oprichting van dat instituut. Er is geen probleem over het adviseren in verband met de samenwerkingsakkoorden. Toch maakt hij enig voorbehoud als het gaat over dubieuze dossiers. Het is aan de politici om een beslissing te nemen. Zaken die politici niet echt vatten, kunnen worden doorverwezen naar wetenschappers. Dat gaat echter niet altijd. Uiteindelijk moet de knoop worden doorgehakt door de politici zelf. Het is ontzettend moeilijk om over concrete dossiers het voorafgaandelijk advies van het VVI te vragen. Als het advies wordt genegeerd, zou er telkens een incident ontstaan. Bovendien wordt dan te veel verwacht van het VVI. Het is aan de politici om een keuze te maken uit verschillende standpunten.

De heer *Jan Roegiers* zegt dat de standpunten met betrekking tot het advies van het Vlaams Vredesinstituut duidelijk zijn. Van de directeur wil hij graag weten of het advies unaniem werd goedgekeurd of dat er minderheidsstandpunten waren.

De heer *Tomas Baum* antwoordt dat het advies formeel unaniem werd goedgekeurd door de raad van bestuur van het instituut. Bij de 'fijnstemming' van de tekst werd erop gewezen, vooral door de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, dat het geenszins de bedoeling mag zijn om de procedures te verzwaren. Er werd verzekerd dat dat niet bedoeling is. Het advies werd bij consensus goedgekeurd door de vertegenwoordigers van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de universiteiten, de vredesbeweging, de afvaardiging van de politieke partijen en de geöopteerden.

Minister *Patricia Ceysens* antwoordt vervolgens op de vragen en opmerkingen van de leden.

Ze zegt dat het klopt dat het om een klein stukje van de beleidsbrief gaat. Die beperktheid is perfect te verantwoorden. In het regeerakkoord stonden een aantal afspraken over deze thematiek. Wat uitgevoerd is, wordt niet nog een keer in het lang en in het breed beschreven. Het gros van de inspanningen werd geleverd. De minister apprecieert dat van op alle banken waardering werd geuit omdat de Vlaamse Regering er in 2006 in geslaagd is om een grote transparantie te verkrijgen. Een spreker stelde dat de Vlaamse Regering geen visie heeft, maar de beschrijving van de uitvoering van het beleid is duidelijk een onderdeel van de visie op hoe er met de materie wordt omgegaan. Er werd zeker gewerkt aan de transparantie. Het zal wel zo zijn dat de dingen altijd beter kunnen, stelt de minister, maar ze vindt het een beetje jammer dat het aantal pagina's in de beleidsbrief als maatstaf voor het al dan niet hebben van een visie wordt gebruikt. Men kan de redenering ook

omdraaien. Als er in het vierde jaar van deze legislatuur nog altijd een dikke beleidsbrief nodig is om een beleid uit te stippelen, dan zou dat betekenen dat er nog niet veel werd verwezenlijkt en dat er nog een lange weg te gaan is. De inhoudelijke merites van het beleid moeten worden beoordeeld. In deze beleidsbrief wordt gezegd wat er nog te zeggen viel. Als dat kort kan, geniet dat de voorkeur van de minister.

Wat het consulteren van de ADIV betreft, zegt de minister dat wordt gewerkt met de landenfiches van de FOD Buitenlandse Zaken. Ze kan zich voorstellen dat toen het nog een federale materie was, binnen de federale overheid ook met andere federale diensten, zoals Landsverdediging werd overlegd. Af en toe zal ook wel sprake geweest zijn van informele netwerken binnen federale overheidsdiensten. Vlaanderen werkt dus formeel met de landenfiches van de FOD Buitenlandse Zaken. Die worden aangevuld met eigen informatie van het departement. De minister neemt aan dat de vraag over de ADIV geen pleidooi is om met deze bevoegdheid terug te keren naar het federale niveau.

Wat het Vlaamse Wapendecreet betreft, zegt de minister dat de juridische onderbouw zal beschikbaar zijn vanaf januari 2008. Puur juridisch gebeurt alles in de context van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Bij een aantal dingen moeten goed worden bekeken of er ook beperkingen zijn voor het Vlaamse decreet in het licht van die juridische context. Een aantal zaken worden dus nog grondig juridisch onderzocht en er is ook nog benchmarking. Als er voldoende materiaal zal zijn, wil de minister hierover nog een gedachtewisseling houden.

Over het huishoudelijk reglement van de adviescommissie Wapenhandel zegt de minister dat het niet gemakkelijk is een dergelijk iets elders te vinden. Het bestaat in elk geval niet op Europees vlak. Het Vlaamse beleid moet dus grotendeels zelf zoeken naar criteria.

De minister herinnert eraan dat zij zelf de oprichting van het Vredesinstituut heeft meegemaakt als bevoegd minister. Bij die oprichting werd heel duidelijk de discussie gevoerd en werden er afspraken gemaakt over de behandeling van individuele dossiers. De minister zegt dat de scheiding der machten moet worden gerespecteerd. Er mag dan ook geen soort amalgaam tot stand komen waarbij ook een instelling van de wetgevende macht wordt betrokken in de beleidsuitvoering. De minister zegt ook dat ze niet wil spreken over 'dubieuze dossiers'. Wel liggen sommige dossiers gevoeliger dan andere. Dat is evident. Finaal moet iemand de verantwoordelijkheid opnemen. Dat is de bevoegdheid van de minister van Economie. Ze zegt dat dat niet de gemakke-

lijkste Vlaamse bevoegdheid is. Op een bepaald moment is het zelfs een gevaarlijke bevoegdheid, maar iemand moet ervoor instaan. Dat is de afspraak binnen de Vlaamse Regering. Het is goed om zeer omzichtig om te springen met de dossiers. De administratie is echt wel een performante dienst. Bijkomend werd dan ook nog een adviescommissie opgericht voor de moeilijke dossiers.

Het is de taak van de parlementsleden controle op het door de minister gevoerde beleid uit te voeren. De minister is er zich ook heel goed van bewust dat ze haar beleid moet verantwoorden. Het Vredesinstituut werd opgericht om te adviseren over wat Vlaanderen op het legistische terrein doet, wat er met samenwerkingsakkoorden moet gebeuren, hoe het beleidskader tot stand komt en waarmee het beleid rekening moet houden. Maar de concrete individuele wapenhandeldossiers horen daar niet bij. Ze blijven binnen de administratie en ressorteren onder de bevoegdheid van de minister. De minister wijst erop dat hierover oorspronkelijk geen enkele discussie was. Iedereen heeft volgens haar zijn opdracht en verantwoordelijkheid te nemen.

De heer *Eloi Glorieux* neemt er akte van dat de minister beweert dat alles wat in het regeerakkoord staat, inmiddels is uitgevoerd.

Hij zegt dat niemand de scheiding der machten in twijfel trekt. Hij stelt wel vast dat adviesraden bijna voortdurend worden ingeschakeld bij het tot stand komen van regelgeving en van regeringsbeslissingen zonder dat daarbij wordt gevraagd of ze zich daarmee niet in de plaats van de regering of de minister stellen. Het gaat dan ook louter om advies. Zo wordt de SERV vaak ingeschakeld bij de totstandkoming van regelgeving en regeringsbeslissingen. Het is logisch dat de minister zelf de beslissing neemt, maar de spreker kan zich niet voorstellen dat zij zich niet zou laten adviseren. Waarom zou het Vlaams Vredesinstituut dan niet ingeschakeld kunnen worden?

Minister *Patricia Ceysens* antwoordt daarop dat de SERV nooit wordt ingeschakeld wanneer het bijvoorbeeld over een concreet subsidiedossier van een bedrijf gaat. Op dat moment wordt geen enkele adviesraad ingeschakeld.

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* sluit zich aan bij de stelling van de minister voor wat de individuele dossiers betreft. Via onder meer de administratie kan zij beslissen over een gedocumenteerd dossier. Het parlement beschikt over de nodige democratische instrumenten om daar controle op uit te oefenen. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de uitvoerende en de wetgevende macht. Adviesraden kunnen in bepaalde dossiers goed werk leveren. Wat individuele dossiers betreft, is het ech-

ter te delicaat om een breed scala van opinies toe te laten in een domein waar de minister uiteindelijk de verantwoordelijkheid draagt.

Ook de heer *Tomas Baum* is het eens met het principe van de scheiding der machten, maar dat is geen absoluut gegeven. Bij de discussie over het Wapendecreet lag het initiatief bij de uitvoerende macht, terwijl de wetgevende macht daar principieel het forum voor is. Wanneer het gaat over beleidsverantwoordelijkheid, moet die grens wel worden getrokken.

In de discussie is er sprake van meer aandacht voor de BLEU. Dat is een aspect dat in de eerste juridische studie van het VVI heel duidelijk naar voren is gekomen. De heer Baum neemt aan dat de minister hiermee rekening heeft gehouden.

De heer Baum is van oordeel dat er af en toe een alternatieve stem moet worden gehoord in de adviesverlening, die de aandacht kan vestigen op iets wat in de establishmentlogica van een uitvoerende macht misschien minder aan de orde is.

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* antwoordt hierop dat dat altijd vrijblijvend kan gebeuren. Zij is echter tegen de institutionalisering daarvan.

De heer *Jan Laurys* beaamt dat politici inderdaad de plicht hebben om zich zo veel mogelijk te laten adviseren, maar het Vlaams Vredesinstituut lijkt hem niet goed geplaatst om advies te geven in individuele dossiers. Zo kan ook de SERV geen advies geven over individuele dossiers. Het is de plicht van politici om zich te informeren bij het Vredesinstituut voor ze een beslissing nemen maar het is niet aan het Vredesinstituut, dat uiteindelijk door het Vlaams Parlement is opgericht, om de beslissingen te nemen in individuele dossiers.

De heer *Jan Roegiers* merkt nog op dat het parlement de teksten van de samenwerkingsakkoorden nog niet heeft gekregen en dringt erop aan dat ze snel worden ingediend.

Minister *Patricia Ceysens* antwoordt dat één akkoord pas enkele dagen voordien aan de Vlaamse Regering is voorgelegd. Ze zal die akkoorden zeker zo snel mogelijk indienen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Anne Marie HOEBEKE

Jan ROEGIERS